

Slovo k povzbuzení na neděli 11. února 2024, na 6. neděli v mezidobí – B
Biblická čtení: Lv 13,1-2.45-46; Ž 32; 1Kor 10,31 – 11,1; Mk 1,40-45

Milé sestry, milí bratři,

v evangeliu se dnes před námi rozevívá svědectví **o jednom** z Kristových **zázraků uzdravení malomocných**, svědectví o zázraku, který se udál kdesi v Galileji na začátku Ježíšova veřejného působení.

Malomocenství bylo a stále bohužel je jednou z nejhorších a nejtěžších nemocí. V době Ježíšově byl malomocný navíc nejen člověkem **na smrt nemocným**, a to způsobem velmi bolestivým a znetvořujícím, ale pro **nebezpečnost** své infekční nemoci i člověkem již **vyločeným** ze společnosti živých, ze společenství Izraele, bez možnosti účasti na bohoslužebném životě. Prostě člověkem **nečistým**.

Ve Starém Zákoně to byl **levitský kněz** z potomstva Áronova, který měl za úkol posoudit, zda dotyčný skutečně **je či není malomocný**, a na základě toho ho prohlásit za **čistého či nečistého**, nevyobcovat či vyobcovat ze společenství. O tom bylo dnešní **první čtení** z knihy Leviticus. Její celá třináctá kapitola, z níž jsme četli, je vlastně návodem, jakýmsi „manuálem“ pro starozákonního kněze, jak v daných případech postupovat.

V Novém Zákoně přichází **Ježíš** a malomocné zázračně **uzdravuje** a **očisťuje**, jak předpověděli proroci. Je to zvláštní projev jeho **mesianity** a **Boží moci**. Uzdravení **vrací** malomocného **zpět** do běžného života i do života náboženského, zachraňuje ho i pro věčnost. Přináší s sebou totiž i **odpuštění hříchů**, neboť malomocenství bylo v očích starozákonního člověka ze všech nemocí asi nejvíce považováno za Boží trest.

My, narozdíl od Kristových současníků – ve světle evangelia – již malomocenství jakož ani žádnou jinou nemoc **nemusíme** a bez dalšího ani **nemůžeme** chápat jako **trest** za nějaký hřích. **Nemoc** je primárně bolestným projevem **poruchovosti** stvoření, jeho nedokonalosti. Je přirozená, je **důsledkem stvořenosti**, ne hříchu. Dokonalý je jen nestvořený Bůh. **Stvořeniny**, člověka nevyjímaje, jsou vždycky **poruchové**. Trestem za hřích nemoc sice může být, ale jen někdy, v konkrétních a specifických případech, spíše výjimečně a jen je-li takto poctivě rozpoznána.

Důsledkem naší porušenosti **hříchem** může být ovšem, jak se k nemoci někdy stavíme, jak **tragicky** ji někdy prožíváme, co všechno zlého s námi nemoc může **učinit**. Čímž je vysvětlitelný onen biblický akcent vnímání nemoci jako důsledku hříchu.

Nemoc je téměř vždy něco **nepříjemného**. Čím těžší a delší je, tím větší **znepříjemnění** života s sebou přináší. Vážná nemoc **ohrožuje** a **zkracuje** život, nemocí život zpravidla i **končí**. Nemoc může člověka **připravit** o víru, o chuť žít, vzít smysl života. Nemoc je **nemocí člověka** nad tělem, a někdy i nad duší. Často přináší **bolest**, těla i ducha, někdy až **nesnesitelnou**.

Nemoc kazí život, bere jeho kvalitu, znesvobodňuje, je **těžká**, zvláště přijde-li nečekaně, předčasně či zákeřně. A je **nebezpečná** nejen tím, že může vést k nevratnému **poškození těla i duše**, v posledku až **ke smrti**, ale možná ještě více tím, že může také **znetvořit** srdce člověka, **zavřít** je do něj samého. Nesnesitelná **bolest nemoci** může totiž učinit **srdce neschopným vnímat** Boha i lidi, může je učinit sobeckým, zatrpklým a dokonce zlým, nenávidícím sebe, lidi, svět i Boha. A to je pak opravdová **tragédie**, aniž by tím ovšem byl vysloven jakýkoli mravní soud nad nemocným.

Přesto se **nemoc** může stát – paradoxně, paradoxem kříže – i **velkým požehnáním**. Jak o tom svědčí nejen **evangelium**, ale i aspoň někteří **nemocní**.

Každý z nás již asi slyšel anebo dokonce sám zakusil, jak to byla nějaká nemoc, která nemocného dovedla k větší **pokoře**, k vědomí **křehkosti života**. Jak nemocný jasněji a

zřejměji pocítil, že lidský život je obklopen **Božím tajemstvím**, jak **není** v naší **moci** ani si jej **vynutit** či **naplánovat**. Nebo slýcháváme či sami máme tu zkušenost, jak **nemoc** může přivést k opravdové **vděčnosti** za život, a to jak za život **vlastní**, tak i těch **druhých**. Anebo k většímu **milosrdenství** a **citlivosti**, k vnímání utrpení druhých. Zejména vážná nemoc či situace ohrožující sám život může pomoci k novému, lepšímu **uspořádání hodnot a priorit** v životě, k obrácení, k Bohu i dobru. Nemoc může nemocnému konečně **otevřít oči** i pro **hodnotu vztahů**, které má; k Bohu a k lidem

To vše a mnohem víc může člověk **v nemoci** nějak **prožít**. Nemusí, bohužel, ale může, bohudík. Nemoc se může stát **formou setkání s Bohem**, způsobem **tajemného Kristova navštívení**, jeho **doteku**, k nimž by **bez naší ne-moci**, našeho **malo-mocenství**, ať spočívá v čemkoli, **možná** ani nikdy **nedošlo**. Ovoce tohoto navštívení se chce stát **formou vnitřního, nadpřirozeného uzdravení**, i když přirozená nemoc třeba pokračuje dál.

Nemoc – i navzdory své hrůze, nebezpečnosti a bolesti, které nesmí být bagatelizovány – **může otevřít** nitro člověka **pro jedinečné Boží navštívení**. Nejen proto, že si **ohrožený** člověk uvědomí, jak v Bohu má nakonec svou jedinou **naději**, ke které se často – jako k poslední, co mu zbývá – **upne**. Ale ještě více **proto**, že nemocí a utrpením člověk reálně dospívá **k limitům sebe samého**, svého bytí, svých možností, své moci. A **za** těmito limity již přeci **začíná jen Bůh**. Čím blíže hranici svého stvořeného bytí člověk je, tím zřejměji může cosi z jeho blížící se plnosti **zakusit**. Neboť tam, **kde končí svět, začíná Bůh**, kde končí přirozené, začíná nadpřirozené Božské v plnosti. Což platí v **makrokosmu** i v **mikrokosmu**, ve světě i v našem **vlastním** světě našeho člověčenství. A právě **ne-mocí** do jisté míry náš svět **končí**.

Pán Ježíš, Boží Syn to vše dobře **ví**. I proto **nemocné** rád tajemně **navštěvuje**, proto k nim chce **přicházet**, věříme. V evangeliu i dnes. **Vždy** s nejpodstatnější nabídkou **uzdravení** nemocí **ne-mocného srdce** člověka, **někdy** – dle svého nevyzpytatelného úradku – i se zázrakem **uzdravení** z nemoci těla i duše, anebo aspoň jejího **ulehčení**. Věříme.

A **není tak důležité**, zda **Kristus** v nemoci přichází k člověku „**objektivně**“ častěji a více, anebo je to jen lidské nitro, jež ho v situaci nemoci je „**subjektivně**“ **schopnější** vnímat.

V každém případě **Kristus** pro možnost svého tajemného přicházení skryl svou přítomnost i do zvláštní **svátosti**, do samostatného **mysterion pomazání nemocných**.

Zkusme na to vše aspoň nějak vzpomenout, **až budeme nemocní**. A mějme také vždy **soucit s nemocnými**, s jejich trápením, strachem a bolestí. Nesudme, neodsuzujme, pokud svou nemoc neunášejí, ale nakolik můžeme, buďme jim **blízko**, neopouštějme je, pomozme, nakolik jsme schopni. **Modleme se za nemocné** a ještě lépe **s nimi**, zkusme jim pokorně ukázat na Pána Ježíše. Podle svých možností a podle toho, co situace vyžaduje. Možná se tak můžeme stát i nějakými nepatrnými nástroji Kristova navštěvování nemocných, a to i navzdory svým vlastním slabostem.

Nemocných bratří a sester je a vždy bude mezi námi dost. **I my** sami býváme, jsme anebo budeme nemocní, s největší pravděpodobností.

Milé sestry, milí bratři, shodou okolností je dnes 11. února, **Světový den nemocných**, výročí zjevení Panny Marie, Útočiště nemocných, v Lurdech roku 1858. Možná o to intenzivněji dnes zaznívá biblické pozvání **nemoc**, i navzdory její tíži, vnímat jako **bolestnou cestu k Bohu**, jako **cestu Kristova kříže**. Nesme břemena jedni druhých, pomáhejme si, buďme si **na blízku**. Všichni jsme někdy nějak **ne-mocní**, nějak **malo-mocní**. Věřme, že **Pán Ježíš** jen nám i ostatním tehdy obzvlášť blízko. Aby se **nemoc** mohla nakonec stát **požehnáním**. Sice skrze bolest a kříž, ale právě **o to větším...**